

ŠentRUPERT

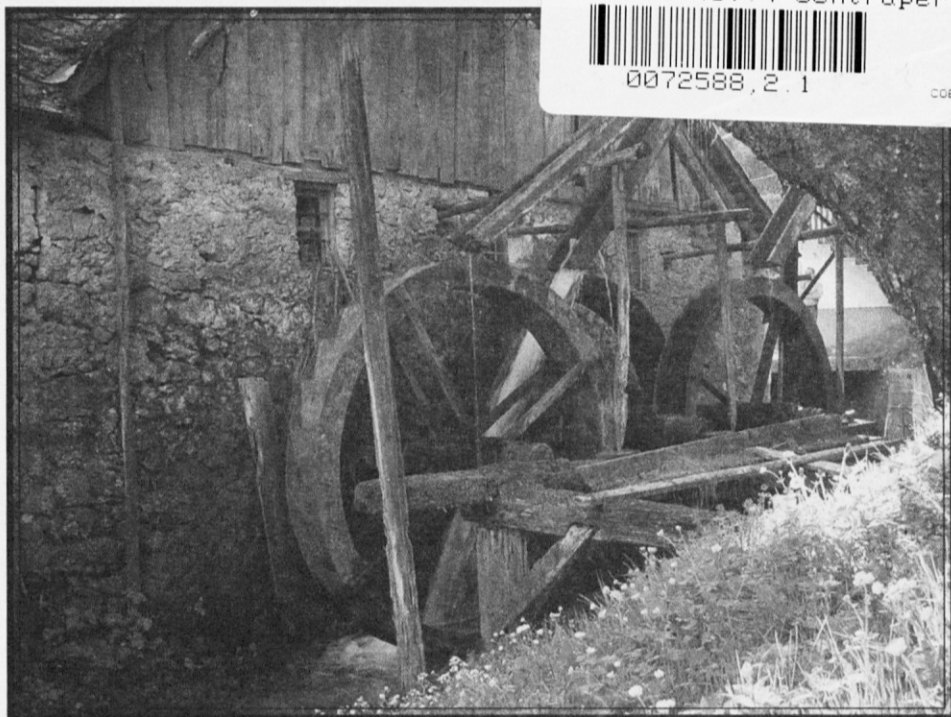
Glasilo krajanov krajevne skupnosti Šentrupert

• LETO: VII. / 2. • 24. junij 2005 • Glasilo izhaja štirikrat letno • Za krajan KS Šentrupert brezplačno

SPREHOD V POVIRJU BISTRICE: OD ŽEGNANEGA STUDENCA DO KOŠINOVEGA MLINA

Bistrica je tam pod Jelenjem, nekaj sto metrov od izvira, le ozek in plitek potoček, ki ga ob običajnem vodnem stanju lahko preskočiš, celo prestopiš, ne da bi si zmočil noge. Voda Bistrice pa je muhasta. "Na dan sv. Alojzija leta 1990 je voda zelo divjala," pravi Franc Jesenšek in pokaže rob okna na hiši svojega mlina, do koder je takrat segala. Pred petnajstimi leti se je tistega 21. junija v povirju Bistrice 'utrgal oblak'. V dežemeru na Podkumu so dan kasneje namerili 33 litrov dežja na kvadratni meter. Taka dnevna količina dežja sicer ni nič kaj posebnega, vendar pa je na tako strmih pobočjih površinski odtok velik in kamninska erozija močna. V takih primerih je okoli mlina kar veliko dela. Sicer pa je pri mlinu vedno treba veliko postoriti: od vzdrževanja struge in korit ter kolesja do klepanja mlinskih kamnov in še in še ... Vzdrževanje mlina je zahtevno in verjetno je tudi to eden od razlogov, da so se na Bistrici mlinska kolesa začela drugo za drugim ustavljeni. Izjema je Košinov mlin.

Košinov mlin je prvi, najvišji, v zaporedju mlinov na Bistrici. Nižje ob potoku so bili še Krošljev (Ribič), pa Dolinškov (Vidmar) ter Pipanov in Pipančkov mlin. Danes se vrtili še prvi, Košinov. Ta mlin so postavili, menda z dovoljenjem 'gospode Turnske', že Orešnikovi. Danes tu živijo Jesenškovi in z veseljem je opazovati Francetovega sina Ivana, ko spretno spusti 'vodo na mlin' in se med kamni začne mleti žito. To je

pravo 'muzejsko' doživetje v avtohtonem okolju.

Na poseben način pa je v tem delu svojega toka 'muzejska' tudi Bistrica. Izjemno ohranjen tok, na vsakem delu struge potočka lahko odkriješ svojevrsten 'biser narave', vse je vredno posebnega 'žegna'.

Marsikateri studenec v Sloveniji so v preteklosti resnično blagoslovili in s tem opozorili na njegovo lepoto, svežino vode, mogoče tudi njeno zdravilnost, vero v nadnaravno moč. Močna vzpodbuda tem 'žeganjem' so verjetno bili dogodki prikazovanja v francoskem Lurdu leta 1858 in voda Lurškega studenca, ki je menda ozdravila na tisoče bolnih vernikov. Tudi na Dolenjskem je nekaj 'žeganjih'

studencev, med katerimi je Šentruperčanom prav gotovo dobro poznan izvir blizu Zaplaške cerkve, "... v katerega vodo imajo ljudje veliko zaupanje in jo nosijo tudi na dom in celo v daljne kraje, ker ji pripisujejo zdravilno moč, posebno za očesne bolezni". Tako je leta 1932 v skromni knjižici o Marijini božji poti Zaplaz v Dolenjskem napisal župnik Ivan Šašelj.

Napovednik

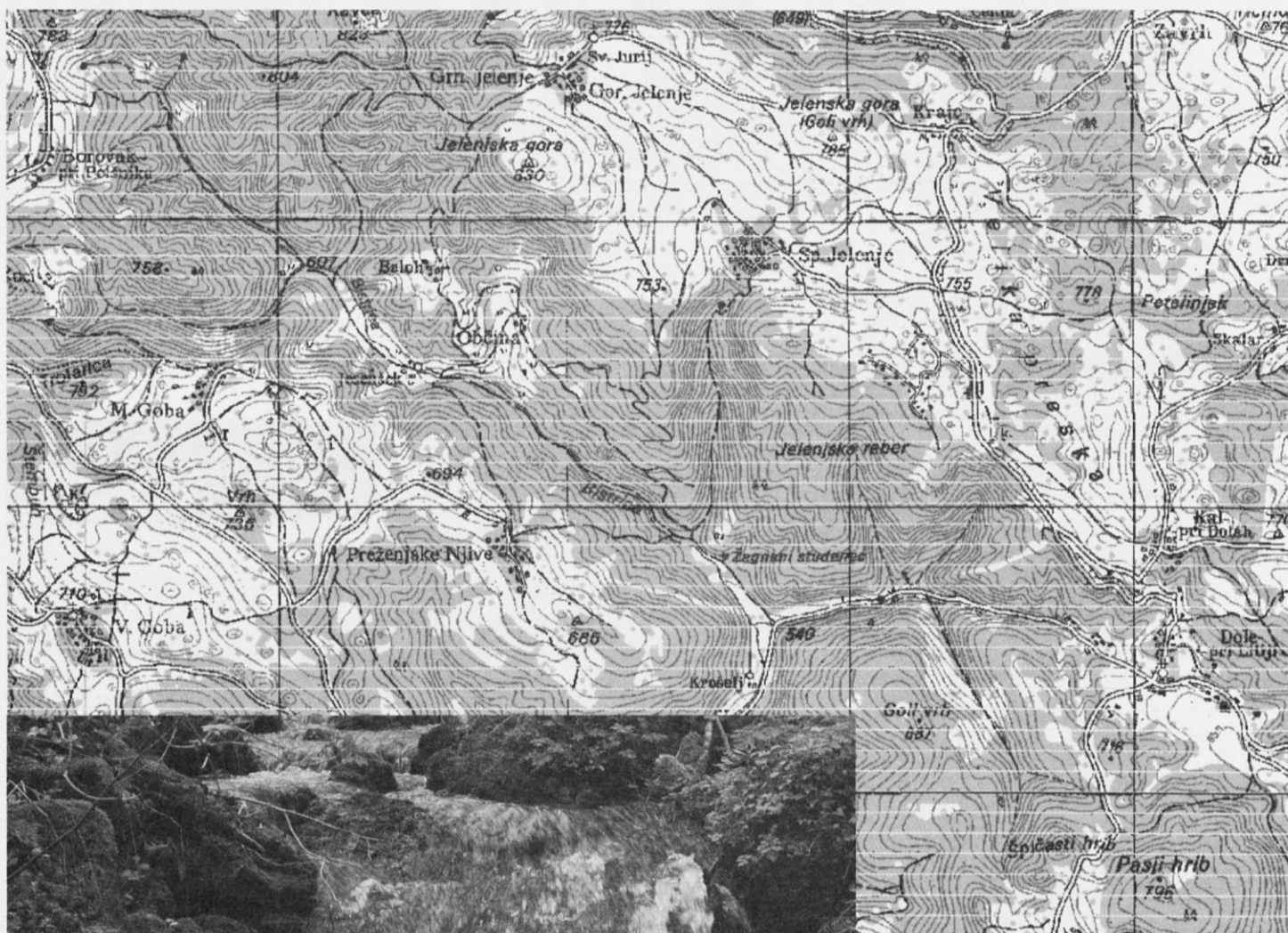
Dogajanja v KS in društvih	3
Življenje župnije	8
Kulturni in šolski utrip	10
Na mladih svet stoji	16
Policija svetuje	19

Trebnje
S 908 TR
ŠENTRUPERT

352 9(497 4 Šentrupert)

0072588, 2. 1

Dolski župnik pa je domnevno že v 18. stoletju izbral bister studenec iz dolomitnega pobočja Jelenjske rebri in ga 'žegnal'. Voda je odžejala in okrepila marsikaterega popotnika in romarja v procesiji z Dol na Veliko Gobo, studenec je na najnižjem delu te poti, pred vzponom na Veliko Gobo oziroma nazaj na Dole. Nekaj posebnega je piti vodo iz 'žegnanega' izvira, škoda le, da je zakrit z betonom. Voda priteka iz železne cevi in vse skupaj spominja na nekakšno vodno zajetje s prelivom.

Pot od Žegnanega studenca do Košinovega mlina je sicer kratek in nenaporen, a kljub vsemu zelo prijeten sprehod, ob katerem lahko spoznavamo Bistrico v njenem povirju, ko kot skromen potoček išče svoj prostor med kamni in skalami pod Jelenjem. Ponuja se nam globoko doživljanje narave.

Sprehod ob Bistrici od Žegnanega studenca do Košinovega mlina je osvežitev in okrepitev za telo in duha (foto: J. Uhan)

Jože Uhan

DOGAJANJA V KS IN DRUŠTVIH

Vse osrednje delo krajevne skupnosti Šentrupert je sredi uresničevanja, zato bomo o tem obširneje prihodnjič poročali.

NOVE CENE ZA NAJEMNINO GROBOV

Svet KS Šentrupert je na svoji redni seji sprejel sklep o podražitvi najemnine za grobove.

Odslej so naslednje cene:

- I. grobni prostor: 3.600 tolarjev
- II. grobni prostor: 5.760 tolarjev
- III. grobni prostor: 8.352 tolarjev
- IV. grobni prostor: 10.560 tolarjev
- V. grobni prostor: 11.520 tolarjev

OPRAVLJENA DELA NA VODOVODNEM PODROČJU

Letos smo obnovili vodovod Kamnje-Draga v dolžini 820 metrov. Cevi fi 40 smo zamenjali z močnejšimi – fi 110. V Dragi smo postavili tudi tri hidrante in pridobili šest novih uporabnikov vode.

V izgradnji imamo vodovod Hom-Viher v dolžini 2.560 metrov. Zgrajeno je hidrantsno omrežje – pet hidrantov. Podpisanih je bilo 17 pogodb za nove priključke. Dela bodo še v tem mesecu končana.

Še vedno pa imamo težave z dobavo elektrike na črpališču Hom. Predstavniki občine Trebnje, krajevne skupnosti Šentrupert in Hidroconsultinga so si ogledali teren za rešitev preskrbe z vodo prebivalcev Malega Cirnika. Krajevna skupnost Šentrupert je namreč naročila raziskave za oskrbo s pitno vodo pri Hydroconsultingu.

Milan Prah, vzdrževalec

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV ŠENTRUPERT

Dejavnost Društva vinogradnikov Šentrupert je razdeljena v dve polovici; prva polovica traja do tradicionalne prireditve CVIČEK 2005, ki je pravkar minila. V prvem obdobju se veselimo rezultatov preteklega leta, hkrati pa se izobražujemo, da bi bilo kar se da uspešno drugo obdobje, ko zori grozdje in kasneje posvečamo kar največ pozornosti kletarjenju.

Pa pogledjmo malo v preteklost!

V letu 2004 so se poškodovani šentruperski vinogradi delno opomogli od katastrofalne toče v poletju 2003. Zaradi neugodnih vremenskih razmer pa je vinska trta zelo zaostajala v razvoju in pridelovalci cvička smo se zelo zaskrbljeno pogovarjali, če bomo v tem letniku sploh lahko pridelali cviček. Vendar je bila lahko trgateg malo kasneje in trta je veliko nadoknadila. Res so bili sladkorji nekoliko nižji, kisline pa precej višje.

Pri društvenem ocenjevanju naših cvičkov so se pokazale izrazite razlike med vzorci cvička. Ocenjevanje pa je hkrati tudi pokazalo, da glavno društveno poslanstvo – izobraževanje članstva – dosega svoj namen, saj smo imeli na društvenem ocenjevanju čez 170 vzorcev in klasičnih napak skoraj ni bilo.

V okviru 33. tedna cvička v Kostanjevici je bilo tudi ocenjevanje vin vseh vinogradniških društev, vključenih v Zvezo vinogradnikov Dolenjske.

Naše društvo je na to ocenjevanje dalo 45 vzorcev, prejeli pa smo:

Velika zlata medalja – prvak sorte	1
Zlata medalja	8
Srebrna medalja	23
Pisno priznanje	6
Zahvala	5

Glede na številno članstvo in kvaliteto vin bi v Kostanjevico lahko dali na ocenjevanje še več vzorcev.

Načrt dela smo sprejeli na letni skupščini v marcu. Zaznali smo velik interes mladih po znanju s področja kletarjenja, zato smo organizirali kletarski tečaj, ki je bil dobro obiskan.

Pomembna dejavnost društva je nenehno spodbujanje članstva, da bi ohranilo stalno kvaliteto cvička. Le tako bomo tudi ohranjali njegov ugled in širili njegovo popularnost, da ga ne bodo izrinila druga vina, saj je na trgu vedno večja konkurenca.

Zahvaljujem se vsem članom društva, ki kakor koli pripomorejo, da društvo uspešno deluje. Posebna zahvala je namenjena članom upravnega odbora, ki so gonilo dejavnosti.

Naše delo pa bi bilo veliko manj uspešno in program mnogo bolj skromen, če ne bi imeli razumevajočih podpornikov, ki nam že leta materialno pomagajo.

Prav vsem pa še iskrena hvala za uspešno izvedeno prireditev Cviček 2005!

Vsem članom društva želim dobro letino, vsem dobitnikom odličij pa čestitam, hkrati pa vsem obilo zadovoljstva ob zmernem uživanju cvička!

Franci Bartolj, predsednik

KONJEREJSKO DRUŠTVO ŠENTRUPERT

Ljubitelji konj iz okoliških vasi smo se začeli srečevati že pred 15 leti. V tem času smo organizirali letni občni zbor in tradicionalno blagoslovitev konj na štefanovo. Zagrizeni ljubitelji konj smo se srečevali kljub neugodnim vremenskim razmeram. Eno leto nam niti meter na novo zapadlega snega ni preprečil srečanja, da o poledicah in dežju niti ne govorimo.

Vendar pa nas vsako leto pogrejeta golaž in medica.

Izmed ljubiteljskih konjenikov smo leta 1999 registrirali Konjerejsko društvo Šentrupert.

Organizacija se ni bistveno spremenila, saj se še vedno držimo tradicije, poleg tega pa dodajamo nove dogodke.

Naša 'sezona' se začne s sestankom ožjega odbora, kjer se dogovorijo o poteku štefanovega. Na štefanovo imamo tradicionalno blagoslovitev konj. Zbere se veliko ljudi, ki pripeljejo do 50 konj, ki jih blagoslovi župnik in dekan Mirko Simončič pred cerkvijo sv. Ruperta. Po blagoslovitvi pa se poveselimo ob golažu in pijači. Lani smo na ta dan razvili nov društveni prapor.

Že nekaj let se srečujemo na občnih zborih, kjer volimo novo vodstvo ter si zastavimo

cilje za tekoče leto. Poleg tega si ogledamo video posnetek blagoslovitve konj, saj je občni zbor le kak teden po tem osrednjem dogodku.

V zimskem času našim članom, ki jih je že čez 70, pripravljamo v sodelovanju z magistrom Iztokom Repom različna predavanja na temo zdravja, nege in prehrane konj. Včasih pa se podamo na krajše ali daljše izlete; tako smo bili nekajkrat v Veroni na sejmu, na Koroškem in v Lipici na dnevih odprtih vrat.

V hladnejših mesecih organiziramo tradicionalno konjeniško salamiado, ki jo izvedemo v Barbovi graščini na Veseli Gori.

Zadnjo nedeljo v maju izvedemo tradicionalno 'šentrupersko alko' – letos že četrtič zapored; le-ta poteka pri Možinovi turistični kmetiji.

Tam namesto kovinskih obročkov natikamo klobase. Na to tekmovanje prihaja vsako leto več obiskovalcev in konj. Lani je bila zelo velika udeležba. Poleg domačinov so bili prisotni tudi člani Šentjernejske konjenice, konjeniki iz Šentjanža, Snežniška, Valvasorjeva, Trubarjeva in Kumska konjenica, člani jahalne šole Viktorija in jahači z Marnove kmetije, prišli pa so tudi konjeniki iz Grosupljega, KD Škocjan in KD Žužemberk (Suha krajina).

Poleti pripravljamo tudi delovne akcije, med katerimi smo postavili dva kozolca, ki se nahajata na prizorišču 'alke' in služita tudi kot nastanitvev za naše prijatelje konjenike. Poleg kozolcev je last društva tudi lesena kašča, ki služi kot shramba za inventar.

Vsako leto v septembru se naši člani v velikem številu udeležijo jahanja na Dole pri Litiji, kar je približno tri ure v eno smer, kjer tekmujejo v 'alki' za Valvasorjev prstan. V tem tekmovanju so naši člani že zasedali prva mesta. Noč preživimo pod borovci ali pa v skupnem šotoru. Vendar pa je spanje zelo kratko, saj se do zgodnjih jutranjih ur zabavamo na veselici. Pri tem se nekateri držimo načela, da ne pijemo, ko 'šofiramo' konja, drugi imajo pa tako pametne konje, da jih sami pripeljejo naslednji dan domov.

V teh dneh so se naši mladi, zagrizeni konjeniki, lotili ustanavljanja konjenice. Ta se bo predvidoma imenovala Steklasova konjenica, ima deset članov, ki se bodo udeleževali pohodov v bližnji in daljni okolici. Med drugim tudi jahanja na Kum, kjer so bili nekateri že lani.

Naše društvo je polno idej in zagona; med drugim načrtujemo pohod po Steklasovi poti po obronkih šentruperske doline, razmišljamo pa tudi o blagoslovitvi konj na jurjevo.

Letošnje 'alke' se je udeležilo malo manj ljudi, saj sta hkrati potekali še dve prireditvi na Dolenjskem. Vseeno so nas obiskali prijatelji iz Šentjerneja (Šentjernejska konjenica), Kumska in Valvasorjeva konjenica, prijatelji iz Gabrovke ter še nekaj prijateljev od blizu in daleč. Tekmovanje je bilo zanimivo, četudi je bila vročina in so bili konji nestrpni.

Na tekmovanje se je prijavilo 17 tekmovalcev, več kot deset jahačev pa je tekmovanje le spremljalo in navijalo za

tekmovalce, njihovi konjički pa so se v senci otepali brencljev in mulili travo.

Prvo mesto je suvereno zasedel Borut Kovačič s Primskovega na angleškem kastratu. Za drugo in tretje mesto pa sta se neumorno potegovala Roman Mikec z Malega Slatnika na žrebcu bavarske toplokrvne pasme (končno je zasedel drugo mesto) in naš domačin Franc Kašič – Froni z Vesele Gore na posavki, ki je zasedel odlično tretje mesto.

Organizator in članice pododbora Društva kmečkih žena pa so poskrbeli za prigrizek in pijačo.

Že zdaj vljudno vabljeni na naslednjo, peto tradicionalno srečanje konjenikov zadnjo majsko nedeljo v Šentrupertu!

Andreja Primožič

PRIJAZNO POVABILO

V avgustu 2005 bo v Mirnski dolini potekal raziskovalni tabor študentov etnologije, zgodovine, arhitekture, geografije in muzikologije. Raziskovali bodo gostilniško obrt v Mirnski dolini (kulinarika, družabno življenje, šege in navade ...), dediščino stavbarstva v Mokronogu in okolici (stavbe, ki še danes zaznamujejo to dolino – na primer opekarna ...) ter ljudsko pesništvo v Mirnski dolini. Ker vemo, da je še veliko stvari, ki niso zapisane in tonejo v pozabo, vabimo, da v taboru sodelujete tudi vi. Vabimo torej vse, ki hranite stare fotografije in razglednice, časopise, predmete – ali pa le spomine in zgodbe, da pomagate pri ohranjanju dediščine naše doline. Če menite, da imate karkoli zanimivega povedati ali pokazati, se javite na mobilni telefon 041/890 909 (Alenka Lamovšek) ali elektronski naslov alenka.lamovsek@email.si.

Rupert Gole

DEJAVNOST PODODBORA DRUŠTVA KMEČKIH ŽENA ŠENTRUPERT

Društvo kmečkih žena v naši občini je v januarju imelo možnost, da so se članice udeležile letovanja v Portorožu, ki je bilo združeno s strokovnim izobraževanjem. Kar nekaj članic se je srečanja udeležilo; v mnogih je želja, da bi se drugo leto takšen način ponovil.

V zimskem času smo imele predavanje o zdravi prehrani in boleznih, ki se porajajo pri ženskah po petdesetem letu.

Društvo kmečkih žena je 11. marca imelo občni zbor; spremenili smo Statut, predsednico Društva Nado Koren je zamenjala Terezija Žnidaršič, zapisnikarico Milko Pekolj pa je zamenjala Mateja Glivar.

Imele smo tečaj aranžiranja narezkov in izdelavo okraskov pod vodstvom strokovnjakinje Sabonc. Članice so bile zelo navdušene in si želijo ponovitve.

Organizirala sem plesni tečaj pod vodstvom Matevža Jermana. Obisk je bil zelo dober, zato bo verjetno jeseni nadaljevalni tečaj.

Materinski dan smo praznovale v Gostilni Vojnovič skupaj s pododborom društva Knežja vas. Ugotovile smo, da se je prav prijetno družiti s članicami drugih društev.

Letos smo drugače organizirale izlet. V preteklosti smo bile navajene potovati kam daleč, letos pa smo si želele videti kmetije

v neposredni bližini in bile zelo presenečene, ko smo obiskale kmetijo Gracar na Gradišču – Dole pri Litiji, zato smo obema gospodarjema hvaležne za gostoljubje.

Naslednji obisk je bil namenjen kmetiji Paternoster, kjer s pridnostjo predelajo od 200 do 250 litrov mleka v bogate sire. Spet je bila bogata degustacija.

Nadaljevale smo proti Vačam, središču Slovenije; mnoge so bile tam prvič. Potovanje pa je bilo sklenjeno v Volčjem Potoku, kjer smo navdihnile dušo pri

številnih rožah, kolikor si jih je srce pozelelo.

Pripravile smo se tudi na povorko pri nedavni prireditvi Iz trebanjskega koša, sodelovale smo ob pogostitvi povork, pa tudi na stojnicah so se pojavile dobrote, ki so jih ustvarile pridne roke naših žena.

Vsem članicam želim veliko lepih uric in prijetnega sodelovanja!

Vaša predsednica Vida Končina

PLANINSKA ŠOLA ZA MLADÉ

Planinsko društvo Polet v svojem drugem letu delovanja uresničuje ob ustanovitvi zastavljene cilje. Kot enega izmed večjih ciljev smo si zadali tudi vključevanje mladih planincev v delo društva. Ob pomoči meddruštvenega odbora za Dolenjsko, občine Trebnje in Planinske zveze smo v maju izvedli šolo za mlade planince.

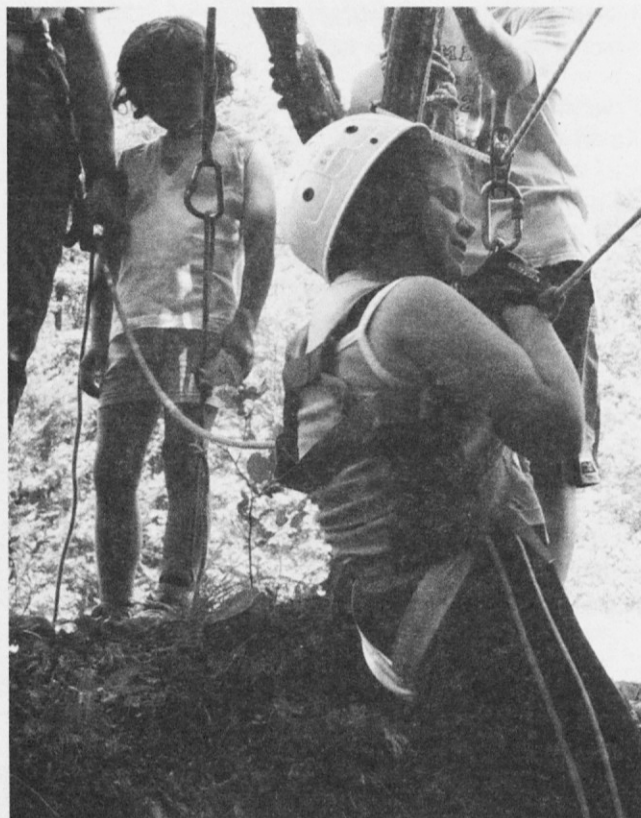
Tu smo mlade planince iz Mirnske doline, to je iz osnovnih šol Mirna, Mokronog in Šentrupert, usposabljali za varno hojo v gorah. Poleg teh znanj so izvedeli tudi koristne informacije o prehranjevanju v gorah, liku planinca, zgodovini planinstva v Sloveniji, druženju v gorah, vrvi tehniki, gorski reševalni službi in reševanju v gorah.

Ob pomoči mentorjev šol, predvsem pa predavateljev Mateja Dreže, Vikija Uhana, Lili Jazbec, Petra Luzarja in Damjana Zupančiča so se tako zbrali otroci dve soboti in opravili pohoda po delu Steklasove pohodne poti na Okrog in v Nebesa. Pri predavateljih Vikiju in Mateju so spoznavali nevarnosti v gorah, postopke v primeru nesreče, najbolj zanimiv pa je bil prikaz treninga in reševanja Mateja in njegovega psa Bora, usposobljenega lavinskega reševalnega psa. Z Lili so otroci spoznavali skozi igro pomembnost skupinskega dela in poslušanja vodnika v gorah ter tako uvideli posledice morebitnega svojeglavega razmišljanja. Vsekakor jim bo v spominu ostalo raziskovanje bližnjega gozda in gledanje raznih živalic s pomočjo lupe – vsak planinec je tako skrbnik in največji občudovalec naravnih lepot.

Oprema planinca v gorah je bila za marsikoga nekaj povsem novega in še nevidnega. Temo sva predstavila skupaj s Petrom, otroci pa so ob tem spoznali, kaj vse spada v nahrbtnik vsakega planinca. Sledila so pravila orientacije in kaj storiti, če se izgubimo. Teorijo smo tudi praktično utrdili z orientacijo v prostoru in orientacijskim pohodom v Nebesa.

Da vrvi niso nevsakdanji pripomoček za vsakega planinca in da vozli in vozlanje niso samo za gasilce in tabornike, smo za zaključek preizkusili tudi sami ob vozlanju in nato tudi ob prečkanju potoka Bistrice s pomočjo škripca.

Vsem mladim planincem, ki so uspešno opravili šolanje, smo ob zaključku, kamor smo povabili tudi starše, podelili tudi pisna priznanja: prvi prusik ter učbenik Planinska šola.

Maja, Urška, Ivan, Kristjan, Tomaž, Andrej, Špela, Zina, Gregor in Tilen, upam, da ste si nabrali skupaj z nami veliko koristnega znanja in da ga boste znali dati naprej ostalim bodočim planincem - ali pa boste z nadgradnjo postali tako kot mi, vodniki Planinske zveze Slovenije.

In ne pozabimo na rek velikega slovenskega planinca Klementa Juga, ki je izrekel meni tako ljube besede: "V gorah si ali nisi!"

Vse Šentrupercane in okoličane prijazno vabimo na poletne ture:

16. in 17. julija – Djstrica

20. in 21. avgusta – Triglav

17. in 18. september – Hafner (tritisočak v Avstriji).

S planinskim SREČNO!
Damjan Zupančič

Na Blegožu

NOVA PRIDOBITEV PGD ŠENTRUPERT

Že zadnjič smo vas seznanili, da so člani PGD Šentrupert sprejeli sklep o nabavi nove motorne brizgalne. To bo tretja motorna brizgalna našega društva. Prvo motorno brizgalno so nabavili 1929. leta, ob 30-letnici ustanovitve društva, drugo pa leta 1970. Ta druga sicer še deluje, vendar pogosto zataji ravno takrat, kadar bi jo najbolj rabili, zato smo se odločili za nabavo nove črpalke. Na priporočilo Gasilske zveze Trebnje smo se odločili za črpalke Ziegler Ultra lahka, ki stane okrog dva milijona sedemsto tisoč tolarjev. Velik del sredstev smo sami zbrali, milijon tolarjev je prispeval donator, del denarja pa nameravamo zbrati še v nabiralni akciji in s prispevki botrov nove črpalke. Novo črpalke bomo izročili operativi društva na osrednji prireditvi, ki bo 2. julija na vrtu pri gasilskem domu v poznih popoldanskih urah. Že zdaj vabimo krajanke, da se prireditve udeležijo in po svojih močeh pripomorejo, da bo naša operativa kar najboljše usposobljena.

Naši člani se trenutno pripravljajo na

Nova motorna brizgalna

**PGD Veliki Cirknik vabi na tradicionalne
IGRE BREZ MEJA**
*v soboto, 16. julija 2005, pri gasilskem domu na
Velikem Cirkniku*

tekmovanje, ki ga organizira Občinska gasilska zveza Trebnje in je hkrati del usposabljanja članov za uspešno posredovanje ob nesrečah. Tekmovanje pionirskih, mladinskih in veteranskih desetini je bilo 12. junija na Mirni, za člansko desetino pa bo tekmovanje organizirano v avgustu. Medtem ko na tekmovanje redno pošiljamo po več desetini v moških kategorijah, pa nikakor ne moremo organizirati niti ene desetine v ženskih kategorijah. Zato ponovno vabimo žene in dekleta, da se nam pridružijo.

Dejavnost društva pa se kaže tudi drugod; potrebno je vzdrževati stavbe, vozila, orodje in opremo, nabavljati osebna zaščitna sredstva za člane v reševalnih akcijah, zastarelo opremo zamenjati, vse to pa zahteva velika finančna sredstva. Naši krajanke, ki so zainteresirani za uspešno delo PGD Šentrupert, so vedno stali ob strani in upamo, da bo tako tudi v prihodnje!

Franc Novak, tajnik

SPET O DRAGI IN DRAŽANIH

Bralci ŠentRUPERTA so me prosili, naj napišem nekaj spominov na DRAŠKI VODNJAK (ŠTIRNO).

Draška štirna je stara toliko, kot je naša vas: odkar je studenček pritekkel na dan, je več kot tristo let. Pred 70 leti je bil ograjen z leseno ograjo; to so kasneje podrli in naredili takšno, kakršna je danes. Ker je bilo za otroke težko zajeti vodo, je Golobov oče, ki je imel veselje do kamna in kladi, izklesal nizko okno za zajemanje. On je tako spoštoval in ljubil to vodo, da so morale njegove hčere, ko so ostale brez matere, vsako jutro pred soncem prinesiti škaf vode, ki jo je spil dva decilitra na tešče, da se je želodec pomil, kot je rekel. Golobov oče je brez zdravnika dočkal 86 let ...

Žene so hodile zjutraj na njive, s seboj so vzele škafe, in ko so se ob enajsti uri vračale, so spotoma nesle domov vodo, da so lahko skuhale kosilo. Gospodarji so napajali lepo očiščeno živino in so se kar kosali med seboj, kdo ima lepše živali. Pred petdesetimi leti je bilo v Dragi 12 parov volov in dva para konj. Voli in konji so odšli, pustili so neokrnjeno naravo, korito, kjer so gasili žejo, in vodnjak pa samevata in studenček teče dalje in dalje. Pustili so tudi senco – pet brestov, pod katerimi so naši predniki veliko počivali, se hladili in pogovori so sledili drug za drugim. Časi so se spremenili in gremo drug za drugim ...

Pod bresti smo tudi otroci imeli svoje zavetje. V počitnicah je Lokarjev oče prignal konja na vodo; zelo rad je govoril v pregovorih in nevsiljivo povedal kakšno življenjsko modrost. Rad nas je vprašal, kako gre kaj v šoli, rad je imel otroke, mi pa njega. Večkrat je srečanje takole končal: »Otroci, poslušajte, tole vam bo prav prišlo:

Kdor se nič ne nauči, postane svinjski pastir. Kdor se hoče vse naučiti, se ničesar ne nauči. Glave nimaš zaradi kape, ampak zato, da jo napolniš z znanjem. Ponavljanje je mati učenosti. Zgledi naredijo več kot veliko besed. Bolje je dvakrat vprašati kot zaiti. Cel kup knjig ne nadomesti učitelja. Rad imej svoje ime in delo, ki ga opravljaš!«

Kristina Majcen

DOGAJANJE V ŽUPNIJI

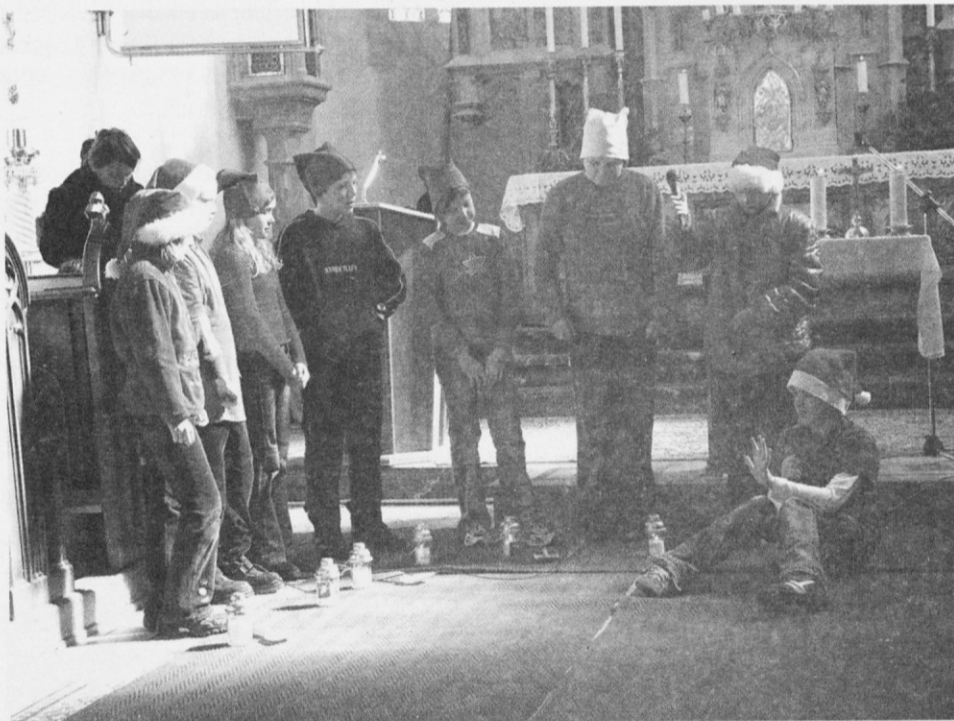
Končali smo veroučno in katehetsko leto. Za mnoge je to še ena zapolnjena stran v spričevalu, za druge pa mogoče spet nov temelj, ki si ga postavljajo za svoje krščansko življenje. Tudi letošnja pomlad se je v župniji dogajala marsikaj zanimivega.

Sredi marca smo pripravili krajši program ob tako imenovanem dnevu staršev in ga namenoma uvrstili v čas priprave na veliko noč ter povezali praznovanja pozabljenega dneva žena, 40 mučencev, sv. Jožefa in materinskega dneva. Čeprav imamo starše vedno radi, je prav, da jim to vsaj enkrat na leto tudi povemo in pokažemo. Sestri katehistinji Ivanka in Danijela sta skupaj z voditeljico OPZ Martino Gorenc pripravili program in povabili otroke, ki so se velikodušno odzvali. Kljub boleznim in s tem organizacijskim težavam smo prireditve zelo lepo izpeljali in starši ter drugi obiskovalci v cerkvi so - nevajeni - s plahimi aplavzi pokazali svoje veselje. Najprej so nastopili palčki, ki jih poznamo iz zgodbe o Sneguljčici. Ti so se odločili pomagat fantku in punčki, ki sta kljub mamljivim ponudbam zlata in dobrot prosila le zdravila za bolno mamo. Prepričala sta palčke, da so starši najdragocenejši zaklad in zato sta dobila zdravila in še obilo vsega drugega. Sledila je recitacija v zahvalo mami in očku za vse skrbi in ljubezen, ko se razdajata za svoje otroke. Najbolj prisrčno in domače pa so se zahvalili fantje, ki so z domačo pesmijo in besedo s Cankarjem sporočili, da so pomembne tri reči: mati, domovina, Bog. Otroški pevski zbor pa je s pesmimi povezoval celotno prireditev in jo zakrožil v prijetno doživetje.

Ko je izzvenela velikonočna aleluja in se je poglelo veselje ob domači mizi, že so se bližali novi prazniki. Tudi za letošnje prvomajske praznike smo se z družinami podali na družabno-počitniški oddih. Preživeli smo čudovit vikend na

Koprivniku. Kljub velikemu številu (šest družin in spremljevalno osebje) smo brez težav uredili bivalne prostore, seveda ob dejstvu, da je bilo med nami kar 18 otrok. Skupno bivanje je bilo v znamenju pohodov. Že prvi večer smo se sprehodili do

Vodnikovega razglednika in občudovali bohinjski del naše lepe domovine. Naslednji dan smo se odpravili na Pokljuko k sv. Antonu, popoldne pa smo se podali še na 'bližnji' Galetovec, ki pa ga nikakor ni in ni hotelo biti. Ko smo skoraj že obupali in

se pripravljali na povratek, se je le našel raziskovalec, ki je za prvim drevesom odkril, da smo tako rekoč na cilju. Res je bilo veselje opazovati Blejsko jezero ter širo ravnino s pripadajočimi vršaci Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp v ozadju. Ob večerih smo se nasmejali ob družabnih igrah (mednje smo všteli tudi kramljanje in obujanje spominov) ter risanki za lahko noč. Prvomajsko nedeljo smo začeli s sveto mašo (še prej smo si malo opomogli od dobro prespane noči) in skupaj s koprivniškimi farani dodobra napolnili župnijsko cerkev. Ker smo imeli s seboj organistko in vodjo pevskega zbora, nekaj članov pevskega zbora, ministrante in bralce ter seveda svojega župnika, ni manjkalo prav ničesar. Odpravili smo se še na zadnji sprehod po Koprivniku in s kosilom zaključili skupno bivanje. Brez Marije Tratar, ki nas je razvajala ob štedilniku, bi vikend gotovo ne bil tako prijeten. Seveda pa velja zahvala tudi gospodu Štefanu in njegovi mami, ki sta nas sprejela in z nami potrpela.

Na nedeljo sv. Trojice smo praznovali slovesnost prvega svetega obhajila. 26 prvoobhajancev je prvokrat sprejelo Jezusa v svoje srce. Na to jih je skozi dve katehetski leti pripravljala s. Ivanka, za kar so se ji tudi prísérčno zahvalili. Pri slovesnosti so sodelovali sami prvoobhajanci s svojimi recitali in pesmimi, odlično pa jih je spremljal otroški pevski zbor pod vodstvom Martine Gorenc. Hvaležni starši so se zahvalili tako katehistinji kot župniku za spremljanje njihovih otrok, župnijsko občestvo pa je z veseljem sprejelo nove člane oltarnega občestva. Po slovesni sveti maši je sledila kratka pogostitev slavljenecv in njihovih domačih pred župnijskim domom. Iskreno se veselimo in upamo, da bo evharistični Jezus razsvetljeval srca mladih kristjanov in njihovih družin.

Za praznik Marije Pomočnice konec maja smo poromali v Ljubljano na Rakovnik k slovesni sveti maši, ki jo je daroval apostolski nuncij v Sloveniji, msgr. Santos

Abril y Castello.

Prvo junijsko soboto pa je v Stični potekal škofijski pastoralni dan. Starejši so lahko prisostvovali v različnih skupinah in se pogovorili o raznih vidikih krščanskega življenja, otroci pa so imeli razne igre na otokih, ki so jih vodili mladi. Tudi šentruperski animatorji s sestro Danijelo so vodili delavnico pantomima. Popoldne pa je bila še slovesna sveta maša, ki jo je vodil nadškof Alojzij Urgan.

Tudi med počitnicami bo zelo živahno. Šentruperske farovške počitnice so že pripravljene: oratorij bo potekal od 4. do 8. julija, Uskovnica od 11. do 16. julija, Ankaran pa od 25. do 30. julija. Prijavnice so še na voljo v župnišču. Pridite in doživite kaj novega. Nikar pa ne pozabimo, da Bog ne gre na počitnice in dopust, temveč je vedno z nami. Ostanimo tudi mi z njim!

Marko Suhoveršnik

KULTURNI IN ŠOLSKI UTRIP

BOGATA BERA Z GOLIEVEGA SPOMINSKEGA DNE ZA ŠENTRUPERT

Ko so ob letošnjem Golievem spominskem dnevu v aprilu podeljevali Golieva priznanja in plaketo za delo na kulturnem področju, sta Šentrupertu pripadala Golievo priznanje za Amalijo Kostevc in Golieva plaketa za prof. Ivana Gregorčiča; v imenu vseh bralcev ŠENTRUPERTA iskrene čestitke!

Kako je bilo zaslužno, naj potrdita tudi utemeljitvi:

Predlog za Golievo priznanje za AMALIJO KOSTEVC za dolgoletno izposojo v enoti KNJIŽNICE PAVLA GOLIE v Šentrupertu:

AMALIJA KOSTEVC, rojena 15. maja 1928, živi na Straži pri Šentrupertu, je kljub obilici dela na kmetiji vse življenje aktivno sodelovala v krajevnih društvih.

Amalija Kostevc je pri Prostovoljnem gasilskem društvu opravila nadvse pomembno delo – vzgajanje mladega rodu. S svojo zavzetostjo je pritegnila številne šolarje, ki danes predstavljajo osrednje gibalno Prostovoljnega gasilskega društva Šentrupert.

Dolga leta je bila predsednica pododbora Društva kmečkih žena v Šentrupertu. S svojo razgledanostjo je pripomogla, da je izobraževanje kmečkih žena doseglo dostojno višino. V Šentrupert je pripeljala največje strokovnjake z različnih področij, hkrati pa je z organizacijo ekskurzij po vsej Sloveniji velikokrat pripomogla, da so teoretično znanje lahko tudi praktično preskusili. Po njeni zaslugi je Društvo kmečkih žena Šentrupert vedno bolj vidno pri številnih prireditvah; ker je večkrat organizirala tečaj gospodinjstva z različnih področij, so danes mnoge kmečke žene pripravljene ponuditi izdelke svojih rok tudi zahtevnejšim obiskovalcem prireditev.

Lahko pa bi rekli, da je njeno življenjsko delo izposoja knjig v izposojevališču v

Šentrupertu. Delala je že takrat, ko je knjižnico predstavljala le ena sama omara in je bilo v njej več političnih brošur kot leposlovnih del. Še veliko pred povezanostjo s Knjižnico Pavla Golie si je prizadevala, da se je knjižni fond širil. Dolga leta je izposojala knjige vsako nedeljo dopoldne, ni poznala opravičil, da ne bi prišla v knjižnico. Prostor za knjižnico je bila največkrat manjša soba brez posebnega ogrevanja in tudi brez možnosti, da bi bralec lahko sedel in prelistal knjigo. Šele ob koncu njenega dolgoletnega druženja s knjigami se je uredil prostor, kakršen je nujen za privlačen stik s knjigo.

Danes, ko je obdobje računalniške izposoje knjig, ni več ljubiteljskih knjižničarjev, a Amalija Kostevc je manjše znanje s področja knjižničarstva nadomestila z največjo vrednoto: vse je delala z ljubeznijo!

Zato je še kako prav, da ji s simbolnim priznanjem povrnemo vsaj delček njene ljubezni!

Predlog za GOLIEVO PLAKETO za prof. IVANA GREGORČIČA za pesniško, mentorsko in uredniško delo:

IVAN GREGORČIČ, rojen 22. novembra 1951, živi na Rakovniku pri Šentrupertu, je že od začetka poklicne poti profesor slovenščine na mirnski osnovni šoli. Takoj se je izkazal kot odličen mentor mladim. To je potrjeval tudi v občinski literarni reviji Srečanja, v kateri so izstopale pesmi učencev, ki jim je bil mentor. K vsakemu učencu je znal individualno pristopiti, zato ni čudno, da

se nekaterih pesmi tudi uveljavljeni pesniki ne bi sramovali.

Tudi kot slavist je opravil pomembno delo, ko je bil vodja aktiva za slovenski jezik v času prenove slovenskega jezika in pri prehodu v devetletno osnovno šolanje. Njegovi dodelani pogledi na prenovo so pripomogli, da je sodeloval tudi izven OE Zavoda za šolstvo Novo mesto, bil pa je tudi zunanji sodelavec pri prenovi Cankarjevega priznanja.

Svoje mentorsko delo je razširil še na druga področja – bil je namestnik urednika svetovalne revije Mentor, predvsem pa je neštetokrat strokovno vodil srečanja starejših ljubiteljskih pesnikov in pisateljev. Pri vsakem udeležencu je našel dobro stran, hkrati pa tudi ni zamolčal pomanjkljivosti.

Ko je naša revija SAMORASTNIŠKA BESEDA prenehala izhajati in se je iz nje razvila osrednja dolenjska revija RAST, je prof. Ivan Gregorčič od vsega začetka njen literarni urednik. Pripomogel je, da v njej sodelujejo tudi vrhunski pesniki naše poezije, vzporedno s pesniki pa je pritegnil tudi prevajalce, ki tako predstavljajo evropsko literaturo. Hkrati pa je neštetokrat mojstrsko predstavil številne ugledne znanstvenike in umetnike.

Poglobljeno spoznavanje slovenske in svetovne poezije je v njem tako prisotno, da je tudi sam pesnik. Doslej je izdal dve pesniški zbirki – Beg gazel 1992. leta z ilustracijami Lucijana Reščiča in 2001. leta Si slišal pesem? z ilustracijami Ivana Lovrenčiča. Ivan Gregorčič ni pesnik, ki bi pogosto pesnil. Vsaka pesem je izraz poglobljenega navdiha in čustvene odzivnosti ob nekem pomembnem dogodku. Njegov izraz je klen, premišljen, vsaka beseda je na pravem mestu – upravičeno lahko rečemo, da je med prvimi imeni v pesniškem svetu Dolenjske.

Zato bi mu bilo že zdaj mesto v Rastoči knjigi.

POLETJE V ŠENTRUPERTU

Poletje se je pričelo in tudi letos bo v Šentrupert prineslo nekaj kulturnih dogodkov.

Med 15. julijem in 7. avgustom bo na Veseli Gori nastopil kvartet Rožmarinke (natančen termin bo znan v začetku julija).

S tem imenom so se uveljavile članice godalnega kvarteta in akademske glasbenice, ki že od leta 1994 prestopajo bregove med klasično glasbo in popularnimi zvrstmi.

Novi godalni kvartet v zasedbi Tina Krajnik in Monika Debelič (violini), Katja Krajnik (viola) in Petra Gačnik (violončelo), je prevzel tradicijo prvotnega kvarteta godal Rožmarin, ustanovljenega leta '81. Že prva zasedba je gojila poseben program priredb zimzelenih melodij in slovenskih ljudskih pesmi.

Godalni kvartet Rožmarinke odlikuje prirojena muzikalnost, duhovitost in pretanjen občutek. Prav zato njihova prehajanja od klasičnih in baročnih skladb (skladateljev 18. in 19. stoletja) do priredb

popularnih napevov skupine The Beatles ter slovenskih ljudskih pesmi zvenijo povsem naravno.

Koncert je sicer del ponudbe projekta Imago Sloveniae - Podoba Slovenije, katerega član je tudi Šentrupert.

Druga prireditev bo iz programa Festivala Brežice, ki se je v letošnjem letu razširil tudi na občino Trebnje.

Tako bo v soboto, 30. julija, ob 20. 30. uri v cerkvi sv. Ruperta v Šentrupertu nastopil "Hrvatski barokni ansambl" s Hrvaške.

Poseben dogodek bo konec avgusta - tudi v cerkvi sv. Ruperta:

Glasba za zvezdne noči.

Gre za večer francoskih melodij, italijanske opere in glasbe iz muziklov

Nastopila bosta Samuel de Beck Spitzer - bariton in Damjana Zupan - klavir.

Rupert Gole

HIŠA VINA - GALERIJA

18. junij 2005 bo imel med kulturnimi dogodki častno mesto, saj so pri Frelihovih odprli galerijske prostore HIŠA VINA - GALERIJA.

Organizator razstav je Galerija art.si - Kenda, ki sodi v sam vrh, je za prvo razstavo izbral dela znanega akademskega slikarja Veljka Toman. Le-ta je v treh slikarskih srečanjih že doslej ustvaril veliko motiviv Šentruperta, zdaj pa je nova priložnost, da se poveča število lastnikov Tomanovih del, saj je prodajna razstava.

Vabljeni na ogled galerije in Tomanovih del.

USPEŠNO ŠOLSKO LETO 2004/05

Prav v teh dneh je zaključila osnovno šolanje zadnja generacija po osemletnem programu. Lahko zapišem, da je bila to prijetna generacija, ki se je bomo radi spominjali. Zahvala za dobre odnose med njimi samimi ter učenci in učitelji gre v veliki meri razredničarki, slavistki Janji Jerovšek, pa tudi staršem, ki so s šolo lepo sodelovali.

Osmošolci so največ sodelovali na različnih tekmovanjih v občini, regiji in državi, kjer so bili zelo uspešni. Med prvimi nas je razveselil Anže Mikec z zlatim priznanjem iz angleščine. Tjaša Brcar je v tem šolskem letu prejela kar štiri zlata priznanja: iz zgodovine, Vesele šole, čebelarstva ter znanja o sladkorni bolezni, sodelovala je tudi pri zgodovinski nalogi, ki je bila nagrajena z zlatim priznanjem, usvojila pa je še srebrno priznanje iz nemščine in kemije ter srebrno Cankarjevo priznanje.

Monika Jerič ima dve zlati priznanji iz

Vesele šole in znanja iz sladkorne bolezni, prav tako pa je sodelovala pri zgodovinski nalogi.

Številni osmošolci so sodelovali pri zgodovinski nalogi, ki jo je razpisala Zveza prijateljev mladine Slovenije, Tudi to je šola - šolske in obšolske dejavnosti. Zgodovinarji so pod mentorstvom profesorice Mire Brezovar raziskovali delovanje novinarskega krožka v njegovem 40-letnem delu pod vodstvom učiteljice Danice Zupan. Nastala je lepa, zanimiva naloga, ki je dobila zlato priznanje; naloga je tudi v povzetku predstavljena. Osmošolec Andrej Kostevc je dober športnik. Uvrstil se je na državno tekmovanje v atletiki in v močni konkurenci usvojil 5. mesto v metu krogle.

To šolsko leto so bile izjemno uspešne mlajše košarkarice; uvrstile so se v finale in ob končnem obračunu zasedle odlično četrto mesto.

Že nekaj let so zelo uspešni šahisti, ki na različnih tekmovanjih posegajo po odličnih rezultatih na regijski in državni ravni. Najuspešnejši šahisti so bili: Aleš Brcar, Miha Breznikar, Rok Kalčič, Žiga Huč, Matej Kalčič, Boris Tratar in Timotej Šturm; več o tekmovanjih v posebnem poročilu.

Modelarji se že več let zapored uspešno prebijajo preko regijskih do državnih tekmovanj. Letos sta se dva učenca udeležila državnega tekmovanja: Miha Breznikar in Matjaž Sedlar. Usvojila sta 4. in 5. mesto v kategoriji ploščati zmaji. Mladi tehniki so tekmovali tudi v drugih kategorijah. Na področnem tekmovanju sta v panogi Konstruktorstvo - sestavljanje konstrukcij z zbirkami tekmovala David Starič in Marko Lamovšek ter usvojila drugo in četrto mesto. Na področju Informatika - izdelava tehnične in tehnološke dokumentacije je Anže Mikec zasedel četrto mesto.

Matej Kalčič je dober matematik – letos je usvojil srebrno priznanje iz matematike.

Ana Gorenc ima srebrno priznanje iz kemije. Anja Novak in Metka Banič sta prejeli zlato priznanje v Veseli šoli.

Letos se kitimo tudi s srebrnim priznanjem, ki ga je dobil otroški pevski zbor na regijskem tekmovanju.

Čestitke in zahvala za uspehe učencem in njihovim mentorjem! Mentorji pa so bili: Janja Jerovšek, Mira Brezovar, Marjana Ogrinc, Jožica Gole, Irena Brcar, Simona Koščak, Igor Silvester, Andrej Brcar, Izidor Nebesni, Emilija Bijec in Nataša Brcar.

Apolonija Rugelj, ravnateljica

IZLET V GARDALAND

V soboto, 28. maja 2005, smo se izžrebanci akcije 'brez cigarete v novo tisočletje' odpeljali na izlet v Gardaland, ki leži ob Gardskem jezeru v Italiji.

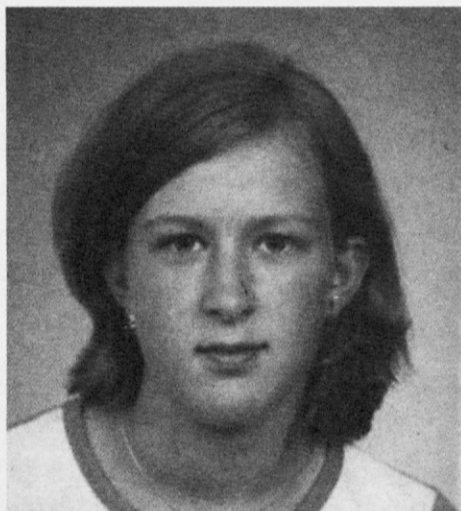
Zbrali smo se ob peti uri zjutraj v Ljubljani pred Dijaškim domom, kjer so nas razdelili v skupine po regijah. Imeli smo prijazno spremljevalko. Na poti preko Furlanije in Benečije sem bežno spoznal nekaj pomembnejših mest, kot sta Benetke in Verona. Spoznal sem tudi štiri prijatelje, s katerimi sem preživel lep dan na igralih. Najprej smo odhiteli na 'visoki pad', ki me

je najbolj presenetil. Zaradi hude vročine smo se igrali na vodnih igralih, kot na primer vožnja z debli po vodi, kjer nas je pošteno zmočilo. Ob trinajsti uri smo imeli v restavraciji Aladin odlično kosilo. Po kosilu pa smo odšli v piramido in si ogledovali življenje v obdobju faraonov. Ob osemnajsti uri smo se zbrali pri avtobusu in se odpeljali proti Ljubljani, kamor smo prispeli le pol ure pred polnočjo.

Ta izlet mi je naredil mnogo lepih vtisov in eno novo doživetje.

Tomaž Kurent, 8. razred devetletke

ZLATA PRIZNANJA ZA TJAŠO BRCAR

Tjaša Brcar je letos končala 8. razred OŠ dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu.

Vseh osem let je bila odlična učenka, že lani je bila najboljšimi učenci, letos pa je mesto v vrhu najboljših učencev še utrdila, saj je prejela kar pet zlatih državnih priznanj na različnih področjih – iz zgodovine, zgodovinske naloge, čebelarstva, Vesele šole in sladkorne bolezni, zraven pa še nekaj srebrnih priznanj.

'Zaupala' je recept za takšen uspeh.

»Potrebno je sodelovati pri pouku, delati domače naloge in se sproti učiti. Poznati moraš pravi način učenja; iz gradiva je potrebno izpisovati ključne besede, potem pa ponavljati s svojimi besedami.«

Tjaša bo jeseni dijakinja novomeške gimnazije in želimo ji, da bi bila še naprej tako uspešna in da bi ji znanje, ki si ga je pridobila na šentruperski šoli, čim bolj koristilo.

Janja Jerovšek

USPEŠNI NASTOPI NAŠIH MLADIH ŠAHISTOV

Tudi v drugem polletju letošnjega šolskega leta so učenci Osnovne šole dr. Pavla Lunačka, ki obiskujejo šahovski krožek v petem letu delovanja, uspešno nastopali na regijskih in državnih prvenstvih.

Na področnem ekipnem prvenstvu v Starem trgu ob Kolpi so starejši dečki usvojili tretje mesto, mlajši dečki pa četrto mesto.

Še bolj uspešni pa so bili na posameznem turnirju v Novem mestu, kjer je v konkurenci do 12 let Aleš Brcar postal

regijski prvak, Miha Breznikar in Rok Kalčič pa sta usvojila osmo in dvanajsto mesto. Do deset let je bil najbolj uspešen šentruperski igralec Žiga Huč na 14. mestu, do 14 let pa Matej Kalčič na 9. mestu.

Kot zmagovalac regijskega prvenstva se je Aleš Brcar uvrstil tudi na državni prvenstvi v pospešenem šahu in v počasnem turnirskem tempu. Na prvem, ki je potekalo v Novem mestu, je bil deveti, na prvenstvu v počasnem šahu v Šentjurju pa še za mesto boljši.

Na državnem ekipnem prvenstvu osnovnih šol do 12 let, ki je potekalo aprila v Ljubljani, pa je med 52 ekipami naša šola usvojila 22. mesto.

Uspešno so naši mladi šahisti nastopili tudi na zelo močnem in množičnem turnirju Dolenjsko-posavske kadetske lige v Šentjerneju, kjer je nastopilo kar 148 šahistov z Dolenjske in Posavja. V konkurenci do 10 let sta bila najbolj uspešna Žiga Huč in Timotej Šturm na 18.

oziroma 21. mestu, do 12 let Aleš Brcar na tretjem mestu, do 16 let pa Matej Kalčič na 11. in Boris Trafar na 15. mestu.

Da je šah med mladimi v Šentrupertu priljubljen, dokazuje tudi dejstvo, da so si ga učenci v dovolj velikem številu izbrali za izbirni predmet v naslednjem šolskem letu. Tako je šentruperska šola postala prva v trebanjski občini in med prvimi na Dolenjskem, kjer se bo šah poleg krožka poučeval tudi kot izbirni predmet na šoli. S tem se bo krog tistih, ki bodo spoznali skrivnost šahovske igre in uživali v kraljevski igri, še povečal.

Andrej Brcar, mentor

ZGODOVINSKA RAZISKOVALNA NALOGA: 40 LET DELOVANJA NOVINARSKEGA KROŽKA NA OSNOVNI ŠOLI ŠENTRUPERT

Zveza prijateljev mladine Slovenije je v tem šolskem letu razpisala temo za raziskovalno delo: Tudi to je šola – šolske in obšolske dejavnosti.

Z devetimi učenci smo se lotili teme o delovanju novinarskega krožka na naši šoli. Sodelovali so: Tjaša Brcar, Monika Jerič, Tanja Udovč, Erika Sitar in Tjaž Brezovar iz 8. razreda ter Metka Banič, Eva Freljih, Eva Gruden in Ana Gorenc iz 8. razreda devetletke. Za nalogo smo na srečanju mladih zgodovinarjev, ki je bilo konec maja v Poreču, dobili zlato priznanje.

Na voljo smo imeli zapisnike za skoraj vsa leta delovanja, za prva leta, ko zapisnikov ni, pa smo uporabili Kroniko šole.

Naše delo je temeljilo na pregledovanju zapisnikov, ki so jih pri krožku pisali na vsakem sestanku. V njih smo našli podatke o delu pri krožku, o sodelovanju pri različnih razpisih, o objavah ... Sestavili smo tudi anketne vprašalnike, ki smo jih poslali mentorici krožka Danici Zupan, nekdanjim članom krožka in uredniku Preprostih besed Jožetu Zupanu. Njihovi spomini, ki so v celoti objavljeni v prilogi naloge, se nam zdijo najlepši del naloge.

Novinarski krožek na osnovni šoli v Šentrupertu je začel delovati v šolskem letu 1960/61. Od vsega začetka ga je vodila mentorica Danica Zupan.

Na začetku delovanja so bili člani krožka učenci od 5. do 8. razreda, kasneje pa učenci od 4. razreda naprej. Najprej so se sestajali ob ponedeljkih pred poukom – ob 7. uri zjutraj.

Pisali so o vsem, kar se je dogajalo okrog njih, v glavnem spise (oris, opis, doživljajski spis), včasih tudi kakšno pesmico. Spise so pisali doma, pri krožku so jih brali in kritično presojali njihovo vrednost. Imeli so tudi govorne vaje.

V šolskem letu 1970/71 je začel izhajati šolski časopis Preproste besede. Člani novinarskega krožka so imeli pri tem pomembno nalogo, saj so morali napisati večino prispevkov za objavo. Posamezni člani krožka so sestavljali uredniški odbor, dobili pa so tudi pomembne zadolžitve, da so bila 'pokrita' vsa področja njihovega življenja in dela.

Pri krožku je sodelovalo vedno več članov, zato so svoje delo in znanje širili tudi tako, da so bili starejši člani krožka 'mentorji'

mlajšim članom. Pisali so o vsem, kar se je zgodilo njim, ali o dogodkih v domačem kraju. Pri krožku so spise brali in se o njih pogovarjali. Imeli so govorne vaje, ki so jih tudi snemali, saj so za eno od nagrad dobili magnetofon. V tem obdobju so začeli pisati zahtevnejše novinarske zvrsti, na primer poročila in intervjuje.

Radi so sodelovali z različnimi uredništvii. Uredniki so njihovo delo zelo cenili, saj so se jim večkrat pisno oglasili, se zahvalili za njihove prispevke in jih tudi obiskali. Takrat so učenci navadno pripravili veliko prispevkov; imeli so kar nekaj celostranskih objav, na primer v Pionirskem listu ali mladinski prilogi Najdihojca. Vedno več objav so imeli tudi v radijski oddaji Pionirski tednik. Vključevali so se v razne natečaje.

Ena od dejavnosti članov krožka je bilo odgovarjanje na anketna vprašanja. Vprašanja so bila kratka, enostavna, včasih tudi daljša in so zahtevala razmislek. Ugotovili smo, da je bil to eden od načinov oblikovanja misli in širjenja domišljije.

Vsako leto so bili povabljeni na srečanja dopisnikov v različnih krajih Slovenije.

Novinarski krožek je bil vedno uspešnejši in vedno bolj novinarsko in literarno usmerjen. V novinarski obliki so pisali poročila o aktualnih dogodkih na šoli in v krajevni skupnosti, odgovore na anketna vprašanja, teme dneva in tedna, v literarni pa doživljajske in domišljajske spise,

razmišljanja, pesmi in uganke. Njihovo geslo je bilo: **Piši tako, da bo vredno občudovanja.**

Večkrat so dobili obisk novinarka Radia Ljubljana, ki je navadno posnela toliko gradiva, da ga je bilo za več različnih samostojnih radijskih oddaj. Novinarka jih je včasih tudi zaprosila za sodelovanje in jim dala navodila za delo. Krog uredništev, s katerimi so sodelovali, se je vedno bolj širil. Sodelovali so z uredništvu mladinskih časopisov: Pionirski list, Kurirček, Ciciban, z uredništvu časopisov Dolenjski list, TV-15, Kmečki glas, Otrok in družina, uredništvu radijskih oddaj Pionirski tednik, Enajsta šola in drugih. Vseskozi so sodelovali pri občinski literarni reviji Srečanja.

V šolskem letu 1988/89 se je krožek zaradi velikega števila prijavljenih učencev razdelil na dve skupini: od 1. do 4. razreda in od 5. do 8. razreda.

Zelo uspešno je bilo njihovo sodelovanje v radijski oddaji Sobotna raglja. V oddaji so večkrat nastopali v živo po telefonu, imeli pa so tudi zelo veliko objavljenih prispevkov, ki so jih točkovali. Najboljše sodelavce so ob koncu leta povabili na letovanje. Med najboljšimi so bile vedno tudi naše učenke.

V tem desetletju so izdali nekaj odličnih številčk Preprostih besed: Pravopis, Definicije, Pozdravljeno, zeleno drevo, Doživetja pod kozolcem, Šentrupert, moj kraj, Strahko (avtorica Petra Vrabc), Zaželeli si pesem, Gotski cerkvi svetega Ruperta v Šentrupertu ob petstoletnici, sklenili pa so z zbornikom Preproste besede.

Ob prebiranju zapisnikov in branju spominov, ki so jih prispevali mentorica krožka Danica Zupan, urednik Preprostih besed – takratni ravnatelj – Jože Zupan in nekdanje članice krožka, smo šele spoznali, kakšno veliko nalogo so opravili v letih svojega delovanja. Novinarski krožek je učencem omogočil, da so razvili svoje sposobnosti, se učili javnega nastopanja in utrjevali znanje slovnice ter pridobivali besedni zaklad. S pomočjo izpolnjevanja anket in govornih nastopov so se naučili razmišljati in oblikovati misli, povedati svoje mnenje. Mladim novinarjem je krožek tudi omogočil, da so si širili svoje obzorje,

saj so mnogi odšli na nagradna potovanja, se peljali z avionom, imeli večdnevne počitnice ali srečanja dopisnikov. Novinarski krožek je ime Šentruperta dobesedno ponesel v svet, saj so bili s svojimi prispevki stalno prisotni na Radiu Ljubljana in kasneje na Radiu Slovenija.

Vsega tega ne bi bilo brez mentorice krožka Danice Zupan. Njeno delo so na najlepši način 'ocenili' nekdanji člani krožka ter ji dali vse priznanje in pohvale za njeno delo.

Profesorica Anta (Puntar) Velečič je napisala: » ... Od takrat je minilo že štirideset let. Novinarski krožek je bil ena od interesnih dejavnosti, ki me je pritegnila. Prav gotovo je bila tudi mentorica Danica Zupan tista, ki nas je znala za pisanje navdušiti. Mislim, da smo spoznavali različne zvrsti pisanja, se učili, kako obogatiti besedišče; namenjene pa so bile tudi skrbi za jezikovno in pravopisno pravilnost. Ker smo spise pošiljali na različne časopise in revije, smo morali en spis prepisati tudi po šestkrat. To mi je bilo pogosto odveč. A ko je bil spis objavljen v časopisu, je bil trud poplačan in pozabljen, hkrati pa vzpodbuda za nadaljnje delo. Člani novinarskega krožka smo šolsko leto zaključili z ekskurzijo in tega smo se še posebno veselili.«

Dr. Vera (Štrukelj) Smole se spominja: » ... Že pisanje zapisnikov pove, da pri krožku nismo pisali spisov, kot se je rado mislilo. Tam smo se o pisanju nasploh in razpisanih temah pogovarjali, pregledali in kdaj poslušali ali prebrali naše objave v preteklem tednu, oddali doma napisane spise, mentorica je koga pohvalila, koga vzpodbudila in prva ura v tednu je minila v nekem novem zagonu in prežanju na dogodke in občutja, ki jih bomo izlili na papir. Mentorica je vedno vse pregledala, popravila, potem pa je sledil najmanj priljubljeni del: lep opisni prepis, ki ga je potem poslala raznim uredništvom. Nato je sledilo čakanje na objavo, ob koncu leta na povabilo na srečanje pionirjev dopisnikov – teden za tednom, leto za letom. Vse skupaj torej – delo pri krožku in posledice tega – pa je bila izvrstna šola za življenje. Ob koncu lahko samo rečem, da je novinarski krožek obogatil na samo moje šolanje pač pa otroštvo nasploh, saj mi je omogočil stik s širnim svetom in v najbolj občutljivem razvojnem času tisto zdravo samopotrjevanje, ki mi je dalo

samozavest pri odraščanju. Zato res iskrena zahvala in čestitke mentorici Danici Zupan – njo je potrebno vprašati, kje je jemala vztrajnost, moč in čas, da je krožek tako uspešno vodila spoštljivih 40 let.«

Pravnica Zdenka (Jurglič) Debernardi je poudarila, da je novinarski krožek dajal občutek pomembnosti in samostojnosti: »... Imeli smo veliko govornih vaj, se pogovarjali o tem, kaj in za kateri časopis, radijsko oddajo ali glasilo bo kdo kaj napisal. Izpolnjevali smo razne ankete, ki jih pri pouku ne bi.« *Dajal je možnost, da se učenci naučijo nastopati in javno govoriti:* »Tu si moral povedati kaj kar na pamet, brez predpriprav ali recimo temu, brez vodenih predpriprav. Tedaj so vse naše mame in očetje ponosno poslušali sobotni jutranji Pionirski tednik. In kar je najlepše: skozi pripoved otrok se je marsikdo od njih zavedal pomena, lepote in bogastva kraja, v katerem živi. Torej je ta novinarski krožek dajal pečat tudi celemu kraju. Kot da bi otroci, mali, a ta zaresni novinarji predstavljali ogledalo kraja. Mirno pa lahko rečem, da je bila Osnovna šola Šentrupert tedaj najbolj prepoznavna ravno po novinarskem krožku, ki je bil znan po celi Sloveniji in po vseh medijih, ki so objavljali otroške oziroma mladinske prispevke.«

Dal je priložnost za ustvarjalnost: » ... Pri novinarskem krožku mi je bilo všeč tudi to, da je bil ta krožek v resnici tudi literarni in da smo pri pisanju lahko izražali svoje pripovedne, literarne talente. Prava pohvala torej mentorici; duh ustvarjalnosti v nas je samo spodbujala in ga ni omejevala z vnaprej predpisano vsebino, obliko ali kakšno zvrstjo.«

Krožek je omogočil poglobljeno razmišljanje, odzivanje na aktualne dogodke, skrb za tradicijo in lepote kraja. Spremljali so dogajanje v Šentrupertu in občini, delali so osebne intervjuje s pomembnimi krajanji, politiki ali 'občinarji'. » ... In o Šentrupertu smo izvedeli toliko, kot nam ne bi znal povedati noben vaščan ali nihče od naših staršev. Vse to je prispevalo k temu, da sem znala zares vzljubiti domačo vasico Prelesje in kraj Šentrupert. In ob tem mi je hudo, ko vidim, da moja hčerka v neki obalni šoli ni bila deležna nič tega in da skoraj nima pojma, v kakšnem kraju je živela celo osnovno šolo.«

» Novinarski krožek mi je torej dal tudi neko širino in svobodo. Moj rojstni kraj je

le bil majhen in s tem omejen, svobodo in širino duha pa so mi dala ta brezplačna nagradna srečanja in potovanja.«

Administrativna in računovodska delavka Milica (Koščak) Bartol se spominja: » ... Delo pri novinarskem krožku je bila resna zadolžitev in treba se je bilo kar potruditi. Mislim, da smo opisali vse, kar se je dogajalo v šoli, v našem kraju, opisovali smo kmečke običaje, praznovanja in pisali tudi doživljajske spise. Pa saj ni bilo vedno prijetno. Včasih sem bila čisto brez idej, o čem bi lahko pisala, ampak, če cel teden nisi nič napisal, je bilo treba nekaj nesti vsaj v ponedeljek. Spomnim se nedeljskih večerov z Marjanom Kraljem in s svinčnikom v roki. Poslušala sem glasbo in pisala spis za naslednji dan. Dobro mi je ostalo v spominu tudi snemanje Pionirskega tednika. Prišli so snemalci z RTV in urednica Tanja Pirš in posneli smo celotno oddajo. To pa takrat ni bil mačji kašelj. Spomnim se, da smo bili Šentrupercani zelo prepoznavni po novinarskem krožku, saj mi je mnogokrat kdo od drugod rekel, da je poslušal to in ono iz Šentruperta. Mislim, da je bila ta dejavnost na šoli zelo koristna, saj smo se izurili v pisnem izražanju, pridobili besedni zaklad, pa tudi slovnico smo utrjevali.«

Mag. Damjana Zupan je med drugim zapisala: » ... Nam učencem je bilo ne le dovoljeno, temveč smo bili ves čas vzpodbujani k predajanju vrtincem domišljije. Kot začetnica sem v skupini z dosti starejšimi učenci kmalu našla vzornike, vedno novi izzivi pa so bili čudovita popotnica za življenje: najprej je bil izziv v nekaj besedah izvirno odgovoriti na anketno vprašanje - ali pa napisati spis na določeno temo. Nepozabna so bila 'srečanja' z mikrofonom in s koluti z magnetofonskimi traki, kamor so se za radijske oddaje zapisovali naši pogovori z novinarkama Tanjo Pirš in Valči Ravbar. Krona vsega, kar mi je vlivalo še več samozavesti in spodbujalo k nadaljnjemu delu ter širilo obzora izven domačega kraja, pa so bile še razne nagrade in udeležbe na srečanjih pionirjev dopisnikov.«

Urednica Tadeja Zupan Arsov je v svojih spominih napisala: » ... Novinarski krožek je široko, a togo in resno poimenovanje za delo, ki ga je predano, a

nikoli uniformirano in vedno vedro opravljala Danica Zupan. Kaj je naredila z nami, da smo kot uročni hodili vsa ta leta ob sedmih zjutraj 'pisat spise in pesmice', kot bi temu poenostavljeno rekli? Hm, zdi se, da je imela v sebi to, kar imajo dandanes tisti famozni motivacijski gurugi. Le da nam ni obljubljala velikih dobičkov ali čudežnih ozdravitev, pač pa potrjevanje in uspeh ter presežke - od sproščanja domišljije do nagradnih izletov. Kaj lepšega za otroka! In kaj sem s tem pridobila? Pravzaprav usposobljenost za službo! Delam v časopisni hiši in uporabljam prav metode moje prve mentorice: Ko po dogovoru dobim besedilo, vzamem 'rdeč' svinčnik in se z avtorjem pogovorim - ali pa z napisanim ukvarjam toliko časa, da je čim boljše - za objavo v časopisu. In brez 'urjenja' pri moji mami tega ne bi bilo!«

Profesorica Maja Ogrinc Gole se spominja: » ... V prispevkih, spisih, pesmicah, anketah smo se dotikali vsakdanjika: šole, učenja, ljubezni, veselja, žalosti, dela. Ja, veliko se je pisalo predvsem o šoli in o delu. Teh tem bi se danes najbrž ognili v velikem loku, vendar ne tudi takrat. Opisali smo kakšne nerodnosti pri pouku, pisali o naj knjigah, o svojih željah glede poklica, o pomoči staršem doma, starejšim, in tako veliko je štela pohvala, ki jo je mentorica zapisala ob koncu takega besedila. Veliko smo dali na njeno mnenje, največ pa je štelo, če je rekla: 'Na prazen list čitljivo prepisi popravljeni besedilo, ga bomo poslali...' To je pomenilo, da imaš možnosti, da bo tvoje besedilo objavljeno v enem od prej naštetih medijev. Prav zaradi našega pisanja so nas na šoli velikokrat obiskali delavci Radia Ljubljana z opremo, ki se je krepko razlikovala od radia, ki smo ga premogli doma. S pravim mikrofonom, ki je naš glas prenašal na trak, in vse to so potem poslušali poslušalci po Sloveniji. Si morete misliti, kako je bilo govoriti na primer s teto iz Ljubljane, ki je rekla, da je naše prispevke slišala po radiu? Postali smo znani s tem, da smo pisali, govorili, razmišljali o tem, kar nas obdaja. Lepo se nam je zdelo, da ljudje vedo za nas, da vedo, kje je ta naš mali Šentrupert, kjer se dogaja veliko stvari. Mogoče sem prav zaradi tega še bolj vzljubila našo slovensko besedo, izraz, ki je mogočen in zadoni, da se ga daleč sliši, in zato poskušam na mlade rodove prenašati lepoto jezika.«

Ena od (mlajših) članic krožka je bila tudi študentka Petra Vrabc, ki ima na delovanje novinarskega krožka lepe spomine. » ... Tedensko smo se srečevali člani krožka z mentorico ter se pogovarjali o načrtih: kaj bomo napisali za oddajo Sobotna raglja, kaj za časopis Kmečki glas, kaj za ta ali oni razpis, kaj za glasilo. Posvetovali in dogovarjali smo se z mentorico, včasih pa nam je, kar me je še posebej navdušilo, predvajala kakšen del Sobotne raglje, kjer so prebrali katerega od naših spisov. Sprva nam je mentorica še popravljala spise in smo jih morali prepisovati, kasneje pa so napake postale neznatnejše in niso zmotile pozornega očesa slavistke. Seveda smo na vsakem srečanju oddali svoj tedenski davek - spise, ki smo jih napisali. Ko so bila naša srečanja v ponedeljek, sem si rezervirala nedeljo za pisanje in prepisovanje spisov. Brez mentorice Danice Zupan krožek ne bi dosegel takšnih uspehov. Bila je srce in duša našega krožka, bila je pozorna na razpise, spodbujala nas je k pisanju, razvijala naše talente. Ni poznala le naših pomanjkljivosti in močnih točk našega pisanja, ampak je prek spisov videla tudi v našo dušo in spoznala našo osebnost. Znala nas je motivirati s tem, kar je bila, s svojo osebnostjo in z dobro voljo. Njene pohvale, s katerimi ni skoparila, so mi vedno pomenile več kot katerikoli uspeh ali dobra ocena. Čas, ki sem ga namenila krožku, se mi je več kot obrestoval. Pridobila sem predvsem ljubezen do pisanja, sposobnost, da svoje misli prelijem na papir, se posledično naučila slovnice ter celo nekatere prvine retorike. Imela sem tudi privilegij obiskati radijske postaje, prireditve, natečaje. Napisala sem tudi knjižico Strahko, ki predstavlja nekako zaključek mojega delovanja v novinarskem krožku.«

Študentka Andreja Udovč je ena od članic krožka, ki je sodelovala v zadnjem obdobju delovanja krožka. » ... Ko zdaj preišlujem za nazaj, se mi zdi prav neverjetno, kako vztrajna je bila naša mentorica - vsak teden se je prebila čez ogromno spisov in pesmic. Delo pri novinarskem krožku je ves čas potekalo na zelo osebni ravni - spomnim se, da sem spise od petega razreda naprej pisala samostojno doma, potem pa sem jih v ponedeljek zjutraj, seveda varno spravljene v mapo, pustila na dogovorjenem mestu - na oknu hiše Zupanovih. To je bila čisto posebna pošta ... Mislim, da je moje sodelovanje pri novinarskem krožku v otroških in najstniških letih usodno vplivalo name za vse življenje.«

Mira Brezovar

NA MLADIH SVET STOJI

INOVATOR JANKO ZIHERL

Bralce ŠentRUPERTA je razveselila novica, da je naš krajan JANKO ZIHERL, univerzitetni diplomirani inženir strojništva, na letošnjem Salonu novosti v Ženevi prejel bronasto medaljo mednarodne žirije za gradbeništvo in bronasto plaketo organizatorja za tehnološko izvedbo in ekonomičnost patentne novosti. Tam se je predstavil s fasadnim in ograjnim elementom iz plastike.

Zadosten razlog, da mladega inovatorja поблиže predstavimo.

Dragi inovator Janko Ziherrl, s svojim izumom ste povečali vrste nekdanjih šentruperskih učencev, ki so se širše uveljavili; je bilo znanje iz osnovne šole dovolj trdno za uspešno nadaljevanje študijske in poklicne poti?

Znanje iz osnovne šole, ki se je združilo z veseljem do strojništva in gradbeništva, je bilo na moji študijski in poklicni poti zadostna popotnica, da sem dosegel formalno izobrazbo. Zavedal sem se, da je formalna izobrazba pomembna; vztrajnost in zastavljeni cilj sta mi bila v pomoč pri tej poti.

Kako je potekalo izobraževanje do danes?

Prve korake v nabiranju znanja sem opravil v šentruperski osnovni šoli. Zaradi veselja do strojništva sem se vpisal na srednjo strojno šolo in kar uspešno nabiral znanje – in ker zanimanje za strojništvo ni popustilo, sem nadaljeval na Fakulteti za strojništvo in študij tudi uspešno zaključil. Med študijem na fakulteti sem odšel na študentsko delo v Nemčijo, kjer sem spoznal delo in življenje v tujini, kar mi je razširilo obzorje, hkrati pa sem izgubil strah pred tujino. Po končanem študiju sem se najprej zaposlil v Trimu kot tehnolog pri izdelavi gradbenih elementov iz pločevine, nato pa sem tudi praktično spoznal montažo na gradbiščih. Delo na gradbiščih je bilo velika investicija v znanje, vendar ga je bilo težko uskladiti z gradnjo hiše in družinskim življenjem. Zato

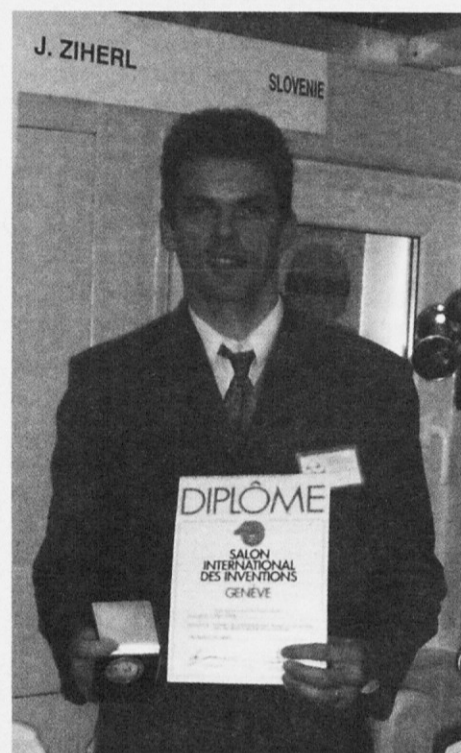
sem terensko delo zamenjal za delo tehnologa v SEP-u v Šentrupertu, ki se ukvarja z izdelavo plastičnih izdelkov in montaže za pranje avtomobilskih stekel za prvo vgradnjo v avtomobile. S tem se pri nekaterih elementih znanja moje inovatorsko delo prekriva s službenim delom, vendar se zavedam, da službeno delo zahteva celega človeka; naložil sem si veliko breme in samo čas bo pokazal, kako se bo moje inovatorsko delo obneslo v praksi.

Prav letos še posebej obnavljam spomine na znanje iz šole, ker v osnovno šolo stopa starejša hčerka Anja in ji želim predstaviti, zakaj je potrebno hoditi v šolo. Po osemnajstih letih od zaključka osnovne šole z razdalje lažje ocenjujem svoje osnovnošolsko izobraževanje in lahko ugotovim, da sem bil radoveden; zanimalo me je znanje, s katerim sem si že takrat širil obzorje.

Verjetno je bila prva spodbuda za poklicno odločitev kar v rodu?

Res je, da smo v družini, kar pomnim, nekaj zidali in v gradnji sem odrasčal tudi sam. To štejem kot pozitivno, saj sem se pri delu veliko naučil, hkrati pa si privzgojil delovne navade.

Kraj prve zaposlitve je bil kot nalašč za uspešno samostojno mišljenje: Bili ste v Trimu, kjer ste bili tehnolog v proizvodnji sendvič plošč. Naslednja pot pa je bila v

montaži, kjer ste spoznali tudi dizajnersko zahtevne objekte. Trimo je kot odskočna deska, saj tam dajejo izredno pozornost izobraževanju in inovacijam. Kdaj ste začutili, da lahko teoretično znanje nadgradite z lastnim pogledom?

Moje veselje je bilo ustvarjati nekaj novega na osnovi težav, ki sem jih srečeval pri sprotne delu. Razvojno delo pa zahteva veliko časa in tudi izpostavljanja, kar je na poklicni poti prej ovira kot prednost. Zato sem pri gradnji hiše doma brez velike obveznosti in obremenitve preizkušal elemente, ki jih v službi ne bi mogel, hkrati pa ne bi dobil ustrezne podpore, kar pa je pri razvojnem delu potrebno. Zaenkrat v službi čutim toliko razumevanja, da se lahko ukvarjam z raziskovalno dejavnostjo.

Vaš novi dom v Dragi se ponaša tudi s tem, da sta ga z očetom skoraj sama zgradila, zdaj pa s priznanjem dobiva pridih razstavnega eksponata. Bi lahko svoje izvirno delo predstavili?

Lažje je videti kot opisati. Rečem lahko le, da sem se zgledoval tudi v preteklosti,

DIPLÔME

SALON INTERNATIONAL DES INVENTIONS GENÈVE

Après examen, le Jury International a décidé
de remettre à: Janko ZIHERL

pour l'invention: Système de construction pour façades et balustrades
avec des détails décoratifs en plastique

UNE MEDAILLE DE BRONZE Genève, le 8 avril 2005

Le Rapporteur du Jury

Le Président du Comité
d'Organisation du Salon

hkrati pa z nobeno rešitvijo nisem dokončno zadovoljen, pač pa vedno iščem nove rešitve.

Plastika vedno bolj prodira v osrčje našega življenja, pa če nam je to všeč ali ne. V

gradbeništvu je plastika dobila največ zaslonbe pri oknih – tisti, ki prisegajo na les, postajajo v manjšini, saj les zahteva veliko nege tudi pri vzdrževanju.

Danes je obdobje, ko se bolj kot kdajkoli

povezujejo različna področja – plastika, strojništvo, kemija. Brez timskega dela nikakor ne gre. Tehnologija v hitrem načinu življenja postaja vedno bolj zahtevna; vsaka ideja je treba potrditi z izkušnjami, soočiti se je potrebno z drugimo, da vidijo

prednost v tvojem delu in s tem potrdijo patent- le-ta pa mora reševati problem – zahtevno oblikovanje. Moja patentna rešitev pa rešuje zahtevno oblikovanje elementov.

Prijaviti se na mednarodni salon novosti v Ženevi verjetno ne pride kar samo od sebe, saj ima vsak, ki skuša uveljaviti svoje poglede, prav gotovo tudi pomisleke, hkrati pa premalo samozavesti, da bi bil prepričan, da je to tisto ta pravo. Je bilo treba veliko zunanje spodbude?

Brez zunanje spodbude nikakor ne gre. Človek vedno dvomi, ali je tisto, kar misliš, tudi najboljša rešitev. V ta namen je zelo dober tudi Klub inovativnosti, ki ti olajša pot do informacij. Nobena stvar pa ni čez noč. Treba je veliko vztrajnosti, da lahko hodiš po neuglajeni poti. Žal država premalo podpira inovativnost – potovanje

v Ženevo je bilo zaenkrat na lastne stroške.

Ali sta vam priznanji kaj spremenili svet – ali še vedno kljub mladosti lahko razmišljate z lastno glavou?

Še vedno, ker vem, da moraš biti do sebe zelo strog, če hočeš uspeti. Lovorike preteklosti prav nič ne pomagajo.

Kakšen je bil odmev gospodarstvenikov v tujini? Razmišljate morda tudi o tem, da sami vsega ne boste mogli narediti, kar pričakujejo od Vas?

Pozorno so spremljali in se tudi zanimali. Da pa ne moreš vsega sam narediti, že davno vem – treba se je povezovati in združevati znanje in ideje.

Vas je tujina kaj zamikala – ali ste trdni v spoznanju, da priden Slovenec lahko uspe

kjerkoli – tudi doma – z malo slovenske nevoščljivosti, kajne?

Tujina mi ni svetinja, tudi v tujini lahko uspeš. Uspeš pa lahko le, če imaš trdne korenine – moje temeljijo v domači zemlji in tu bom ostal. Je pa Slovenec tudi v tujini cenjen.

Ostaja dovolj časa za družinico – ali pa lahko zmorete več prav zaradi družinice?

Za vsako stvar ostaja toliko, kot posamezno stvar cenimo. Vlaganje v družino se obrestuje na vseh področjih življenja. Družina je tudi zame vir in izvir vsega lepega.

Želimo uspešno nadaljevanje začrtane poti – naj se Vaše ime še sliši – doma in drugod!

Jože Zupan

KLIK (KLIK) MIŠKA IN NJENI PRIJATELJI

Ko je nastajal zbornik V vzponu znanja, je nekdanja zvesta članica novinarskega krožka ZENKA JURGLIČ DEBERNARDI povedala, da ji je pisanje še vedno duševna potreba, ki se sprošča tako, da piše – med drugim – tudi pravljice. Šest zvezkov pravljič KLIK (KLIK) MIŠKA že čaka na otroke, sedmi del nastaja. Klik miška je seveda vsem uporabnikom računalnikov dobro znana. Za poskus objavljamo v skrčeni obliki prvo pravljico:

ZGodbice za LAHKO NOČ
PRVIČ

Dragi moji poslušalci, zdaj je nastopil resen dogodek. Kot da bi bila kakšna zelo resna pravica, sem napisala PRVIČ kot napoved prve zgodbe. PRVIČ pa je med odraslimi oznaka, da so napisali zelo resen dokument in 'PRVIČ' tudi pomeni, da kasneje ne bo treba vsega ponavljati, kar piše pod 'prvič', pač pa bo samo zapisano: »Kot je vse navedeno pod prvo točko tega sklepa.«

Pustimo to dolgoveznost, jaz sicer moram prenašati vse, dostikrat tudi to, da se prek mene piše o nekih ta zaresnih pravnih dokumentih in, glej ga, šment, tista Zdenka,

moja začetna huda sovražnica, je ravno pravica. Me kar naprej mori, da moram klikati po čisto suhoparnih pravnih dokumentih.

Poglejte, kaj si je drznila napisati, ko sva se prvič srečali: »Tale miška pa je še bolj zoprna, kot sem mislila. Kot nihče me spravlja ob živce. Miške se težko navadiš, pa jo poješ! Še tako prav nič ne tekne. To bo za spomin, kako mi je nagajala. Seveda bom te začetne težave že pozabila in bom prava frajerka v pisanju in obvladovanju miških muh. No, zdaj se že malo privajam. In miška še vedno živi in mi nagaja, nisem

je še utegnila pohrustati.«

No, če vam še ni postalo čisto jasno, kako trdo je moje življenje, potem res razmišljate nekam počasi. Pa pustimo to. Moram se povrniti k tisti Zdenki, zaradi katere sem skoraj doživela živčni zlom. Ko je svojo nerodnost nehala izražati na meni, sem se pošteno oddahnila in tudi moja glava se je malo pomirila. Pa sem si rekla: Draga KLIK MIŠKA, lepo se pomiri, pa bo šlo. Bodi čimbolj pri miru, manj boš hotela skakati naokrog, bolj te bo nerodnica sprejela, začutila in te znala uporabljati. In res, moj načrt je uspel. Bila sem tako mirna kot voda v stoječem ribniku. In glej jo, tisto pravico Zdenko: z menoj je delala tako usklajeno, kot da sva stari znanki. Počutila se je kot prava frajerka, ki že od nekdaj piše v WORD programu. In tako je moja začetna sovražnica postala moja zaveznica in celo čisto prava prijateljica. Saj veste, taka, ki te poboža, ko jokaš, in te potolaži brez besed; taka, ki čuti, kaj potrebuješ, in ti pomaga. Spomin na najino

prvo srečanje naju spravlja kvečjemu v smeh, saj obe veva, da se je zgodilo le zato, da nama ne bi bilo dolgčas. In zato zdaj bolj ceniva druga drugo.

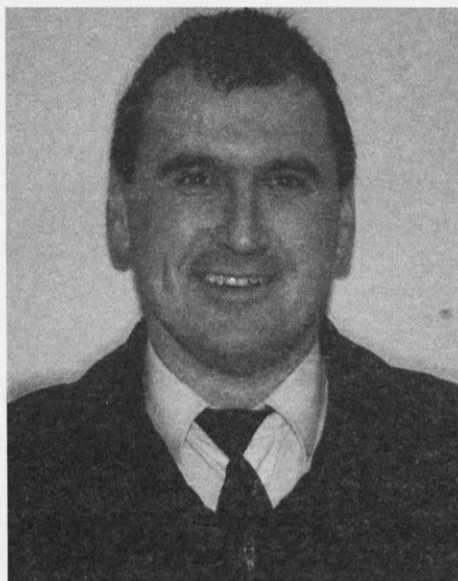
Vi, otroci, pa ste tudi lahko videli, kako se nikoli v življenju ne sme obupati, čeprav nam v prvem hipu ne uspe tako, kot bi si želeli. Treba je pač vztrajati in potem uspeh pride kar sam od sebe. Ta Zdenka je zdaj prava izvedenka v obvladovanju mojih muh, jaz pa sem srečna, ker me nekdo tako razume in čuti, kaj potrebujem. In še to: Človeka nikoli ne smemo soditi na prvi pogled. Moramo ga najprej dobro spoznati – da pa to lahko naredimo, moramo dati priložnost sebi in njemu. Moramo prenašati tudi njegove muhe, strahove, neučakanost in vse, kar nas pri njem tako strašno moti. Joj, oprostite vsi, vem, da niste še vedeli, da je v meni tudi nekaj pametnega učitelja, ki vas želi kaj poučiti, naučiti, vam pojasniti. Oh, gorje meni, vidite, sem ena izmed mojih hib. Ne samo, da rada čvekam, rada tudi poučujem. Toda v opravičilo vam pa le povem, da nikoli ne poučujem nečesa, česar prej ne preizkusim na lastni koži – dokler si ne opečem lastne kože. In ker sem dobrega srca, vam ne privoščim preveč popečene kože – za to dovolj poskrbi že vroče sonce – vam pa takole polnim ušesa s svojimi štorijami in še po malem žugam s prstom: »Vidite, takole je prav, takole pa narobe!«

Oh, jaz, slepa miš! Pa, saj že vsi zehate! Kako sem slepa! Hočem učiti druge, pa bi morala najprej pomesti pred lastnim pragom! Sama delam napake in nimam časa pustiti, da bi še mene kdo kaj poučil. To pa že ni dobro! Torej, moji prijatelji, jutri, veste, bo nov dan. In takrat čakam, da mi vi poveste vse o meni: kaj vam je na meni všeč, zlasti pa, kaj vam ni. Če bom vedela, kaj vam ni všeč, kaj vas jezi, žalosti ali razburja, potem se lahko poboljšam. Za vas. Saj veste, imam vas srčno rada!

Zdaj pa – švig – v posteljico! Glejte, medvedek že smrči, tudi muca je dremotno zaprla oči, samo še vi spustite veke, pa je. Še en velik cmok na vroča lička. Se vidimo in slišimo jutri!

Zdenka Jurglič Debernardi

PILOTSKI PROJEKT »SAMOSTOJNA POLICIJSKA POSTAJA« NA OBMOČJU POLICIJSKE POSTAJE TREBNJE IN DELO VODJE POLICIJSKEGA OKOLIŠA NA OBMOČJU KS ŠENTRUPERT

Na območju Republike Slovenije poteka pilotski projekt »SAMOSTOJNA POLICIJSKA POSTAJA«, v katerega je poleg petih policijskih postaj iz cele Slovenije vključena tudi Policijska postaja Trebnje.

Projekt bo potekal od 1. januarja 2005 do 1. januarja 2007. V tem času bo izvedenih več anket med občani, ugotovitve pa bodo predstavljene javnosti. Za uspešnost projekta se bo upoštevalo javno mnenje občanov in statistični pokazatelji.

Občane nameravamo seznaniti s projektom »SAMOSTOJNA POLICIJSKA POSTAJA« in jim ponudimo možnost za sodelovanje s policijo. Naša naloga pa je v prvi vrsti osveščanje ljudi z varnostno problematiko v okolju, kjer živijo in delajo. Pri neposrednem delu na terenu pa bomo občanom poskušali najprej pomagati, jim svetovati, jih opozarjati, hujše kršitve in kršitelje, ki so moteči za okolico, pa dosledno sankcionirati. Ugotavljali bomo vzroke za nastanek varnostno negativnih pojavov in jih poskušali v sodelovanju z občani odpraviti.

Policisti se bodo tako več pojavljali med

ljudmi, tudi peš. Še največ bodo imeli stika z občani VPO, ki bodo na podlagi pridobljenih informacij na terenu usmerjali aktivnost policijskih patrolj. Policijske patrolje bodo tako delovale na krajih in v času, kjer bo gostitev varnostno zanimivih pojavov večja in kjer bodo to želeli občani, z namenom, da se izboljša njihovo varnostno počutje.

Policijska postaja Trebnje je razdeljena na tri policijske okoliše. V III. policijski okoliš spadajo KS Mirna, KS Šentrupert, KS Mokronog ter KS Trebelno. Vodja tega policijskega okoliša je JANEZ ŠENICA.

V prvi polovici leta 2005 je bilo na območju KS Šentrupert 24 kaznivih dejanj, v 18 primerih je bila podana kazenska ovadba, v vseh ostalih primerih pa je bilo podano poročilo na okrožno državno tožilstvo. Za 5 kršitev s področja javnega reda in miru smo podali predlog sodniku za prekrške. S področja prometne varnosti je bilo obravnavanih 8 prometnih nesreč. Ena prometna nesreča s smrtnim izidom se je pripetila tudi na območju KS Šentrupert.

Na območju KS Šentrupert beležimo porast uživanja prepovedanih drog in vandalizma, ki se pojavlja predvsem v okolici osnovne šole.

Med šolskim letom bom vodil aktivnosti za varnejšo udeležbo otrok na poti v šolo in iz nje. Poskušal bom zmanjšati oziroma preprečiti vandalizem ter ostale negativne pojave z večjo prisotnostjo in s sodelovanjem z vami.

Kot VPO vas pozivam k sodelovanju ter izmenjavanju informacij z namenom, da izboljšamo varnost v krajevni skupnosti. V kakršnihkoli varnostnih težavah me pokličite na Policijsko postajo Trebnje, na tel št. 07 346 27 00.

Z vami bom poskušal rešiti problem ter tako izboljšati vaše varnostno počutje in zaupanje v policijo.

Žetev s srpom v roki postaja zgodovina in s tem tudi del naše kulturne dediščine. Da obudimo čas žetve, objavljamo fotografijo, ki jo je posredoval Alfonz Jaki, na njej pa so: Julka Marolt, Francka Kovač, Mariji Jaki, (mami in hči) ter mlajša Mimi Marolt.

Srečno, zadnja generacija osemletne osnovne šole!

ŠentRUPERT

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI ŠENTRUPERT - LETO: VII. / 2
junij 2005

USTANOVITELJICA: KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTRUPERT - zanjo: Tone Rugelj
UREDNIŠKI ODBOR: Rupert Gole, Polona Rugelj, Mirko Simončič in Jože Župan
OBLIKOVANJE IN PRELOM: Rupert Gole

TISK: KOPO d. o. o., Mirna

Glasilo izhaja štirikrat letno. Naklada: 1000 izvodov.

Po zakonu o DDV se za glasilo plačuje 8,5% davek od prometa proizvodov.